

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Tämä on rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat saattavat poiketa alkuperäisestä julkaisusta.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Liinamo, A., Lassila, A. & Haarala, P. (2021). Opiskelijaksi ylempään ammattikorkeakoulututkintoon. *Terveystieteiden tutkimus*, 2, s. 40-41.

Opiskelijaksi ylempään ammattikorkeakoulututkintoon

ARJA LIINAMO
TtT, yliopettaja
Metropolia
Ammattikorkeakoulu

Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen (YAMK, Master) tarjonta suomalaisissa ammattikorkeakouluissa on lisääntynyt merkittävästi vuodesta 2005, jolloin tutkinto vakinaistettiin ylempään ammattikorkeakoulututkinnon nimellä. Nykyään YAMK-opintoja voi suorittaa lähes kaikissa Suomen ammattikorkeakouluissa. YAMK-koulutuksissa opiskelee vuositasolla noin 14 000 opiskelijaa, joista joka kolmas opiskelee terveys- ja hyvinvointialoja.

ASTA LASSILA
TtM, lehtori
Metropolia
Ammattikorkeakoulu

Työelämä tarvitsee monitasoista ammatillista osaamista aina toisen asteen tutkinnoista maisteri- ja tohtoritason tutkimus- ja kehittämisosaamiseen saakka. YAMK-tutkinnoista on kehittynyt tehokas korkeakoulutuksen muoto työelämän osaamisen uudistamiseen ja elinikäisen oppimisen toteuttamiseen. Tutkinnot ovat vahvasti työelämälähtöisiä tuottaen osaamista työelämän johto-, kehittämis- ja asiantuntijatehtäviin. Koulutukseen hakeudutaankin juuri oman asiantuntijuuden kehittämisen, uusien työtehtävien, pätevytyksen, parempien työllistymismahdollisuuksien tai uralla etenemisen vuoksi.

Terveydenhoitajille soveltuvia YAMK-tutkintoja on tarjolla useita riippuen ammattikorkeakoulusta. Metropolia Ammattikorkeakoulussa tutkinnon voi suorittaa sosiaali- ja terveys- sekä kulttuurin-, tekniikan- sekä liiketalouden aloilla. Monet tutkinnoista ovat monialaisia, kuten Luovuus ja taide sosiaali- ja terveysaloilla (CRASH), Sosiaali- ja terveysalan palvelujen ja liiketoiminnan johtaminen ja Terveyden edistäminen. Osa tutkinnoista on myös kansainvälisiä, kuten Health Business Management. Terveydenhoitajille erinomaisesti soveltuvan Terveyden edistämisen YAMK-tutkinnon opinnot profiloituvat vahvistamaan monialaista terveyden edistämisen asiantuntijuutta kansainvälisesti määritettyjen standardien (International Union for

PÄIVI HAARALA
THM, osaamisaluepäälikkö
Metropolia
Ammattikorkeakoulu

Health Promotion and Education: Core Competencies and Professional Standards for Health Promotion) sekä kansallisten uudistusten, strategioiden ja osaamistarpeiden suuntaisesti.

Pääsyaatimukset, opintojen kesto ja rakenne

Suomalaiset YAMK-tutkinnot sijoittuvat eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen ylempään korkeakoulututkinnon (EQF, European Qualifications Framework) tasolle 7. Opiskelijavalintojen perustana on soveltuva korkeakoulututkinto sekä kahden vuoden työelämäkokemus. Nykyään myös opistoasteen tutkinnon suorittaneet pääsevät opiskelemaan YAMK-tutkintoa ilman tutkintonsa päivittämistä AMK-tutkinnoksi. Jokainen ammattikorkeakoulu arvioi itsenäisesti, mitkä ovat riittävät tiedot ja taidot perustuen esimerkiksi opistotutkinnon suorittaneiden työkokemukseen, joten hakukriteereihin kannattaa tutustua tarkemmin.

YAMK-koulutuksessa korostuu monialaisuus ja poikkitieteellisyys, ja koulutukset toteutuvat osana ammattikorkeakoulujen tutkimus- ja kehittämistoimintaa. Opinnit suoritetaan noin 1,5–2 vuodessa ja ne sisältävät kuukausittain kahdesta kuuteen kontaktiopetuspäivää, verkko-opintoja sekä itsenäisesti suoritettavia oppimistehtäviä. Opintojen laajuus on 90 opintopistettä (op), ja opintopisteiden jakautuminen eri sisältöaluei-

siin vaihtelee eri ammattikorkeakouluissa. Koulutuksen rakenne voi olla esimerkiksi Tutkimus- ja kehitystyön opinnot 35–40 op, sisältäen opinnäytetyön 30 op, sekä pääaineen opinnot 40–45 op. Lisäksi opintoihin sisältyy esimerkiksi 5–15 op valinnaisia opintoja. Näihin voi hyödyntää jo aikaisemmin suoritettuja korkeakouluopintoja tai esimerkiksi koulutuksen aikana tarjolla olevia kaikkien ammattikorkeakoulujen tarjoamia yhteisiä YAMK-opintoja CampusOnline.fi opintotarjontaportaalista. Keskeinen osa tutkintoa on työelämän ajankohtaiseen kehittämistarpeeseen perustuva opinnäytetyö. Opinnäytetyöllä ja erilaisilla oppimistehtävillä on arvokas työelämää uudistava ja kehittävä vaikutus.

YAMK-tutkinto edistää urakehitystä

YAMK-tutkinnossa painottuu tieteellinen tieto, kehittämisosaaminen ja työelämälahjoisuus. Erityisesti vahvuuksia ovat laaja-alaisen asiantuntijuuden kehittyminen ja valmiudet osaamisen hyödyntämiseen työelämän monialaisissa ja -ammattillisissa innovatiivisissa ympäristöissä. Tutkinnot on kehitetty ennakoimaan työelämän muutosta ja osaamistarpeita. Koulutuksen kautta opiskelija hankkii laajat ja syväiset tiedot toimia työelämän kehittäjänä. Tutkinto antaa vastaavan kelpoisuuden julkisiin virkoihin kuin yliopistossa suoritettu ylempi korkeakoulututkinto.

Akateemisesta tutkimuksesta ja jatko-opinnoista kiinnostuneen YAMK-tutkinnon suorittaneen henkilön on yliopistolain mukaan mahdollista hakeutua tohtoriopintoihin. Yliopistot voivat edellyttää opiskelijaksi ottamansa henkilön suorittavan tarvittavan määrän täydentäviä opintoja koulutuksessa tarvittavien valmiuksien saavuttamiseksi.

YAMK-tutkinnon suorittaneet ovat työllistyneet hyvin koulutustaan vastaaviin tehtäviin. Suurin osa on työssä esimies-, asiantuntija- tai erityisasiantuntijatehtävissä. ■

➤ *Lähdeluettelon voi pyytää toimituksesta.*

➤ *Terveydenhoitaja-lehteen on toivottu artikkeleita, joissa avattaisiin nykyistä terveydenhoitajakoulutusta. Julkaisimme viime vuonna artikkelisarjan, jossa kuvattiin erilaisia terveydenhoitajakoulutuksen toteuttamistapoja. Lehdessä 2/2020 aiheena oli monimuotokoulutuksena toteutettava terveydenhoitajakoulutus ja lehdessä 3/2020 terveydenhoitajakoulutus päivätoteutuksena. Lehdessä 4/2020 aiheena oli opiskelijaksi ammattikorkeakouluun. Tänä vuonna sarjaa on jatkettu artikkeleilla, joissa kuvataan terveydenhoitajien hoitotyöhön liittyviä jatkokoulutusmahdollisuuksia yliopistossa (Terveydenhoitaja 1/2021) ja ylempisessä ammattikorkeakoulussa. Sarja päättyy tähän.*

Valmistuneiden koulutuskokemuksia:

Terveydenhoitaja (ylempi AMK) Johanna Juvainen

Johanna Juvainen työskenteli pitkään neuvolassa ja opiskeluterveydenhuollossa ja haaveili joko esimies- tai opetustyöstä. Johanna kokee saaneensa Terveyden edistämisen YAMK-koulutuksessa perustan omaan urasuunnitelmaan, ja koulutus auttoi häntä suuntaamaan omaa kiinnostusta tulevaisuudessa. Opinnot vahvistivat tiedonhaun osaamista ja opinnäytetyö opetti johdonmukaista ja pitkäjänteistä projektityötä, jota tarvitaan erilaisissa kehittämishankkeissa, joissa myös lähiesimiehet ovat mukana. Valmistuttuaan Johanna työskenteli oman työn ohessa vastuuhoitajana. Tutkinto tuotti lisäpisteitä ammatilliseen opettajakorkeakouluun hakuun, jossa hän parhaillaan opiskelee.

”YAMK-opinnot sopivat heille, jotka pohtivat tulevaisuuden työtä tai lisäopintoja”.

Terveydenhoitaja (ylempi AMK) Katariina Ijäs

Katariina Ijäs työskenteli terveysasemalla ennen YAMK-opintojaan. Hän halusi oppia lisää terveyden edistämistä sekä saada lisää työkaluja terveyden edistämisen mahdollistamiseksi ja perustelemiseksi työyhteisössä. Aiemmin käsitys terveyden edistämisestä liittyi sosiaali- ja terveydenhuoltoon, mutta YAMK-koulutus laajensi näkökulmaa koskemaan koko yhteiskuntaa. Koulutus avasi uusia näkökulmia omaan alaan ja syvensi omaa osaamista.

”Koulutus oli antoisa, opin paljon ja erityisesti opinnäytetyön tekeminen oli mielenkiintoista ja antoi uusia näkökulmia monialaisesta terveyden edistämisestä. Koen saaneeni opinnoista rohkeutta toteuttaa työuraa suunnitelmallisemmin.”

Terveydenhoitaja (ylempi AMK) Marika Roos

Marika Roosin mielestä koulutus lisäsi johtamis-, kehittämis- ja organisointitaitoja sekä moniammatillisia yhteistyötaitoja. Halu elinikäiseen oppimiseen, uuden opiskeluun ja kehittämiseen vahvistuivat.

”Sain itsevarmuutta ja rohkeutta tarttua työelämän tarjomiin uusiin haasteisiin. Opintojen ja opinnäytetyön myötä pystyn paremmin yhdistämään työelämästä kertyneen tietotaidon näyttöön perustuvaan tietoon ja ideoimaan, kehittämään sekä edesauttamaan uusien työmenetelmien käyttöönottoa työyksikössäni. Tutkinnon jälkeen sain vakituisen toimen asiantuntijaterveydenhoitajana. Kannustan kiinnostuneita hakeutumaan YAMK-opintoihin, vaikka työn, opintojen ja muun elämän yhdistäminen vaatii suunnitelmallista aikatauluttamista. Koulutuksen myötä pääsee hyödyntämään teoreettista ja tutkimuksellista näkökulmaa suoraan työelämän muutos- ja kehittämistyöhön”.

